Det store

NYTÅRSHÆFTE

Navn:
Klasse:

skolelærerlife.dk

2025

NYTÅRSTRADITIONER

Når julen er forbi, og årets sidste dage nærmer sig, er det tid til at fejre nytåret.
Vi siger farvel til det gamle år og byder det nye år velkommen.
I Danmark har vi mange nytårstraditioner, som du måske selv har oplevet eller prøvet, når du har fejret nytåret.
I dette hæfte kan du læse om nogle af traditionerne – både de danske og nytårstraditioner fra andre dele af verden.
Kender du måske allerede nogle sjove nytårstraditioner?

GODT NYTÅR!

© skolelærerlife.dk

NYTÅRSTALER

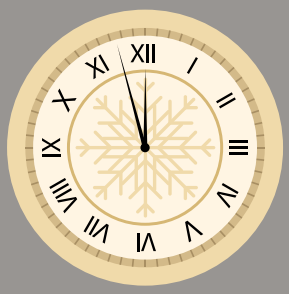

I Danmark er det en tradition, at vores konge eller dronning og statsminister holder hver deres nytårstale. I talerne deler de deres tanker om det forgangne år og ser frem mod det kommende.
Nytårstalerne vises på fjernsynet, på nettet og kan høres i radioen.

Sidste år holdt Hendes Majestæt kronning Margrethe d. 2. sin sidste nytårstale, og i år holdt Hans Majestæt kong Frederik sin første nytårstale den 31. december kl. 18.00.
I sin tale mindede kongen os om året, der er gået, og glædede sig til det nye år. Han fortalte om, hvor særligt det var for ham at blive konge og stå sammen med Dronning Mary foran så mange mennesker den 14. januar.
Han sagde også, at det er vigtigt at lytte til unge, fordi de både er stærke og sårbare. Og han opfordrede alle til at hjælpe hinanden – fx ved frivilligt arbejde. Kongen mindede os om, at vi skal passe på jorden og støtte hinanden i svære tider. Han afsluttede talen med, at vi i Danmark hører sammen – også med Grønland og Færøerne – og ønskede alle et godt nytår.

Statsministerens tale blev igen i år holdt af Mette Frederiksen. Denne nytårstale blev sendt 1. januar kl. 18.00. I talen fremhævede statsministeren Danmarks handlekraft, værdier som fællesskab og humor, samt investeringer i grøn omstilling og forsvar. Talen opfordrede til optimisme og enighed om at møde fremtidens udfordringer sammen. Den første statsminister til at holde en nytårstale til landet var Thorvald Stauning, der holdte den i 1940. Det blev dog først en fast tradition med nytårstalen i 1946.

© skolelærerlife.dk

SÆT STREG

SE PÅ BILLEDERNE, OG SÆT STREG TIL DET RIGTIGE ORD I MIDTEN.

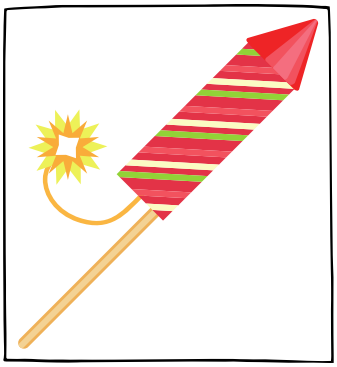

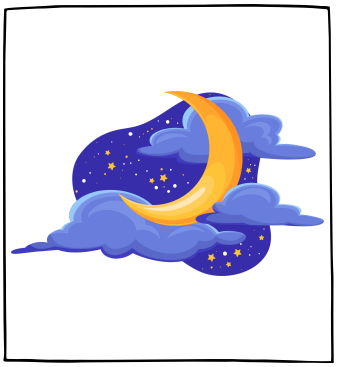

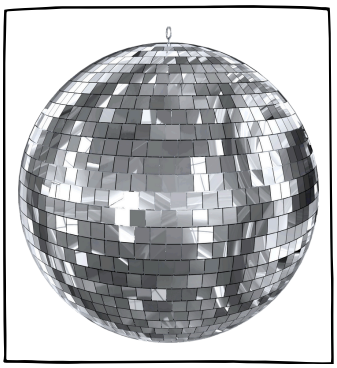

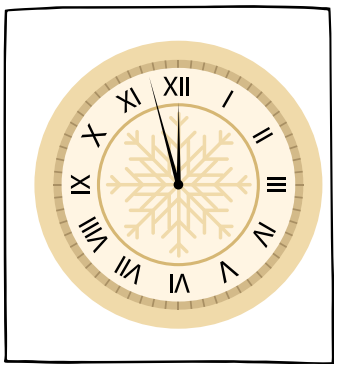

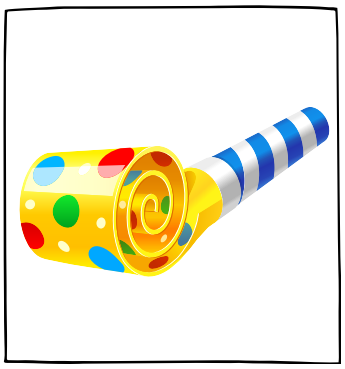

en diskokugle

en raket

et ur

en nytårshat

en ryssel

champagne

midnat

balloner

© skolelærerlife.dk

MAD OG DRIKKE TIL NYTÅR

NYTÅRSTORSK

Spiser du mon torsk til aftensmad nytårsaften? I Danmark har det længe været en tradition at spise torsk på årets sidste dag. Helt tilbage i 1600-tallet blev torsken betragtet som en 'fastespise'. Den var perfekt efter en jul fyldt med tung og fed mad.

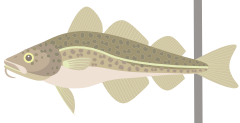

KRANSEKAGE

Nytårsaften er der også mange, der spiser kransekage. Kransekage laves af blød marcipan og mandler. Man kan forme små ringe af kransekagen og stable dem til et højt tårn eller lave små stænger. Ovenpå pyntes kransekagen med glasur.

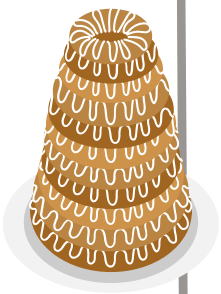

CHAMPAGNE

For mange er det en tradition at skåle nytåret ind med et koldt glas champagne. Champagne stammer fra en region i Frankrig, der også hedder Champagne. Til nytår kan man også finde børnechampagne, så børn og voksne kan skåle sammen.

© skolelærerlife.dk

90-ÅRS FØDSELSDAGEN

Hvis du kan holde dig vågen helt til midnat nytårsaften, har du måske set kortfilmen '90-års fødselsdagen' – eller 'Dinner for One', som den hedder på engelsk. Filmen blev lavet i 1963.

I filmen deltager vi i en fødselsdagsmiddag hos en ældre kvinde kaldet Miss Sophie. Problemet er, at alle hendes venner, som normalt deltager i fødselsdagen, desværre er døde. For at gøre Miss Sophie glad spiller hendes tjener, James, rollen som alle gæsterne. Han forsøger at holde gang i festlighederne ved at lade som om, at alle gæsterne er til stede ved den fine middag.

Det morsomme i kortfilmen opstår, da tjeneren James skal drikke på vegne af hver gæst og derfor bliver mere og mere beruset i løbet af middagen. Dette fører til en række komiske situationer, hvor det næsten er umuligt ikke at bryde ud i latter. James udfordres blandt andet af et ægte tigertæppe, der ligger på gulvet, med et hoved, der stikker op.

'90-års fødselsdagen' sendes hvert år på DR1 kl. 23.40 og slutter kort før midnat.

© skolelærerlife.dk

NYTÅRSGÅDER

LØS GÅDERNE VED AT KNÆKKE BOGSTAVKODEN.

Hvad siger spøgelset den 1. januar?

_____

Hvad får du, hvis du stjæler en kalender?

_____

Hvorfor skal du bruge en juveler nytåraften?

_____

© skolelærerlife.dk

VIDSTE DU?

NYTÅRSTRADITIONER I ANDRE LANDE

I Spanien spiser de vindruer:

I Spanien har man en nytårstradition, hvor man spiser 12 vindruer for at få held og lykke i det nye år. Men det skal gå stærkt! Vindruerne skal nemlig spises i løbet af de sidste 12 sekunder af året – ellers siges det at bringe uheld resten af året.

Japan gør rent:

I Japan har man en skik, der kaldes osoji. Her gør man hovedrent på nytårsaftensdag. Tidligere samledes familier til denne grundige rengøring, men i dag vælger mange også at hyre professionelle til opgaven.

I Tyskland smelter man bly eller voks:

Bleigießen er en tysk nytårstradition, hvor man forsøger at forudsige fremtiden ved at smelte bly i en ske og derefter hælde det i en skål med iskoldt vand. Formen, der dannes, skulle ifølge traditionen afsløre, hvad det nye år bringer.

Nytårsaften på kirkegården i Chile:

Mange chilenere tilbringer nytårsaften på kirkegården for at komme tættere på deres afdøde kære. De tænder lys og tilbringer natten der for at ære dem.

© skolelærerlife.dk

HUSKER DU?

Opgave 1:

Hvad har du læst indtil nu? Farv de forkerte svar sorte.

Mette Frederiksen holder nytårsale d. 31. december.	Dronning Margrethe d. 2. holdte sin første nytårstale i 1972.
Kransekage er lavet af blød marcipan og mandler.	Champagne stammer fra en region i Frankrig ved navn Champagne.
Mange får flæskesteg til nytårsaften.	Kortfilmen '90-års fødselsdagen' blev lavet i 1963.
Thorvald Stauning holdt den første nytårstale i Danmark i 1940.	Dronning Margrethe d. 2. slutter sin tale af med 'GUD BEVARE VERDEN'.

Opgave 2:

Hvilke sjove nytårstraditioner har de i Spanien, Japan, Tyskland og Chile?
Skriv svaret i kassen.

Spanien	
Japan	
Tyskland	
Chile	

© skolelærerlife.dk

FYRVÆRKERI

Til midnat på nytårsaften lyses himlen op overalt i Danmark. Mange skyder raketter af, og nattehimlen bliver fyldt med farverigt fyrværkeri.

Raketter tændes ved hjælp af en lunte, som sættes ild til. Raketten flyver op mod himlen, og kort efter lyder der et højt BANG. Raketten sprænger, og himlen fyldes med flotte farver og mønstre. Ud over raketter findes der også andet fyrværkeri, som knaldperler, heksehyl, fontæner og sole.

Det er vigtigt at have respekt for fyrværkeri, for hvert år kommer nogle mennesker til skade, når de skyder det af. Hold derfor aldrig fyrværkeri i hånden, husk altid at bruge beskyttelsesbriller, og gå aldrig tilbage til en fuser.
Man skal være fyldt 18 år for at købe fyrværkeri i Danmark, og det må kun affyres i perioden fra den 31. december til den 1. januar.

© skolelærerlife.dk

FIND OG SKRIV

SKRIV DET RIGTIGE NYTÅRSORD I DEN RIGTIGE BOKS.

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12

© skolelærerlife.dk

NYTÅRSTRADITIONER

NYTÅRSTRADITIONER I DANMARK

NYTÅRSPYNT OG NYTÅRSHATTE:

Til nytårsaften pynter mange deres hjem flot op med balloner, konfetti og serpentiner. Nogle har måske også købt bordbomber, rysler eller truthorn. Mange har også købt sjove nytårshatte eller masker, som de skal have på til aftenens fest.

HOP IND I DET NYE ÅR:

Mange 'hopper ind' i det nye år til nytårsaften.
Man stiller sig op på en stol, sofa eller noget andet og hopper ned på gulvet, præcis når klokken slår midnat. Mange tæller ned fra 10 sekunder, når årsskiftet nærmer sig.

NYTÅRSLØJER:

Nytårsaften er også kendt som en tid med sjov og leg. Nogle børn og unge går ud om aftenen og laver nytårsløjer ved husene på vejen. De kan vikle toiletpapir ind i hækken, smøre barberskum på vinduerne eller noget helt tredje. Nogle synes, det er en sjov tradition, mens andre synes, det kan være irriterende.

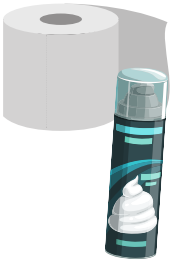

© skolelærerlife.dk

NYTÅRSKRYDS

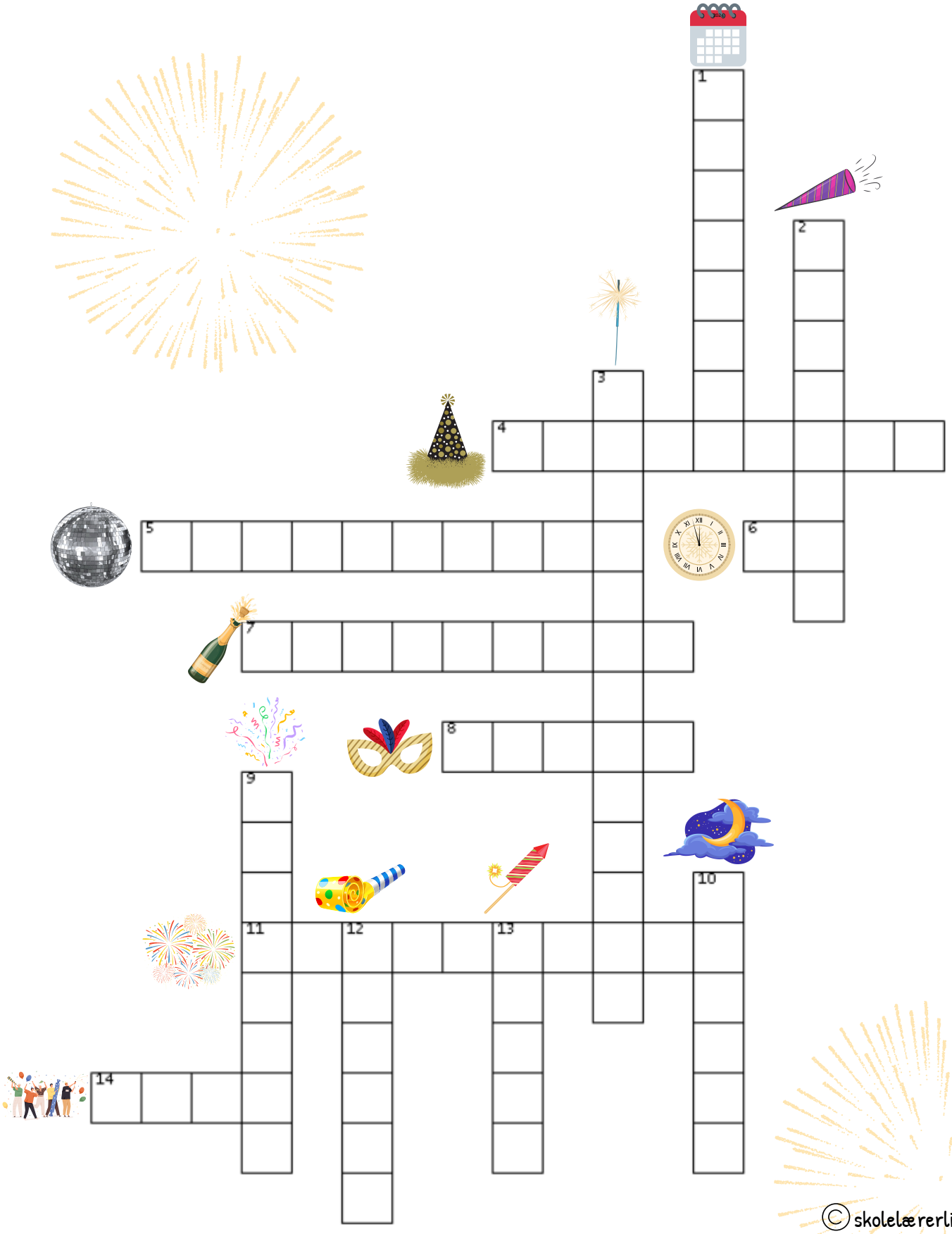

© skolelærerlife.dk

NYTÅRSTRADITIONER

NYTÅRSTRADITIONER I DANMARK

RÅDHUSET I KØBENHAVN:

Nytårsaften er der tradition for, at folk samles på Rådhuspladsen i København. Her fejres nytåret, og folk skiftes til at affyre smukke raketter, som tilskuerne kan nyde. Når klokken slår midnat, begynder de store rådhusklokker at ringe, og det nye år kan begynde.

KONGENS NYTÅRSTAFFEL:

Den 1. januar holdt Hans Majestæt Kong Frederik nytårstaffel for første gang som konge. Taflet fandt sted i Riddersalen i Christian VII's Palæ på Amalienborg. Blandt gæsterne er Danmarks regering, landets øverste embedsmænd og hoffets ledelse. Hvis man har lyst, kunne man se glimt fra aftenen i fjernsynet. Mange ser med for at beundre de smukke kjoler på den røde løber.

NYTÅRSFORSÆT:

Til nytår laver mange et nytårsforsæt. Her sætter man sig selv et mål for det kommende år, som man vil motivere sig selv til at opfylde. Populære nytårsforsætter kan være at tilbringe mere tid med familien, lære noget nyt eller noget helt tredje.

© skolelærerlife.dk

MIT 2024

DEN BEDSTE SANG

DEN BEDSTE BOG

DEN BEDSTE FILM

DEN BEDSTE DAG

DET BEDSTE MAD

DEN BEDSTE FRITIDSAKTIVITET

DEN FLOTTESTE FARVE

DEN BEDSTE TUR

DET BEDSTE STED

© skolelærerlife.dk

VIDSTE DU?

NYTÅRSTRADITIONER I ANDRE LANDE

Græske brød med en mønt i:

I Grækenland er det mange steder en nytårstradition, at spise brødet 'vasilopita'. Det særlige ved brødet er, at der bages en mønt med ind i det. Den person der får skiven med mønten, siges at få heldet med sig i det nye år.

I Kina skræmmer de onde ånder væk:

For mange år siden var det Kina, der opfandt fyrværkeri. I dag er det stadig en stor tradition at fyre fyrværkeri af for at skræmme onder ånder væk og bringe lykke og velstand i det nye år.

Kæmpe lysende kugle i USA:

I New York i USA er der en stor nytårstradition, der foregår på Times Square. Her hænger der nemlig en stor, glitrende kugle, der er dækket af tusindvis af skinnende lys. Når klokken nærmer sig midnat den 31. december, begynder kuglen langsomt at glide ned. Når klokken slår tolv, når kuglen bunden, og der bliver fyret fyrværkeri af.

I Brasilien hopper man over syv bølger:

Når det er nytår i Brasilien, er der lækkert vejr. Her er der tradition for, at man umiddelbart efter midnat skal hoppe over syv bølger, mens de laver syv ønsker.

© skolelærerlife.dk

HUSKER DU?

Opgave 1:

Hvad har du læst indtil nu? Farv de forkerte svar sorte.

Kong Frederik d. 2. holder nytårstaffel den 9. januar.	Kongens nytårstaffel holdes i Riddersalen.
Der er tradition for, at mange mødes på Rådhuspladsen i København til nytår.	Alle kan lide nytårsløjer.
Du havde en nytårshat på til nytårsaften.	Man skal være 18 år for at kunne købe fyrværkeri.
Man må skyde fyrværkeri af fra den 24. december til den 1. januar.	Mange laver nytårsforsæt og sætter mål for det nye år.

Opgave 2:

Hvilke sjove nytårstraditioner har de i Grækenland, Kina, USA og Brasilien? Skriv svaret i kassen.

Grækenland →

Kina →

USA →

Brasilien →

© skolelærerlife.dk

NYTÅRSTEGNING

FARV DIN EGEN NYTÅRSHAT.

© skolelærerlife.dk

2025

skolelærerlife.dk